

Rolnummer 6055
Arrest nr. 121/2015 van 17 september 2015

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 42^{quater}, § 4, 4°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gesteld door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij arrest nr. 130.877 van 6 oktober 2014 in zake F. E.Y. tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 8 oktober 2014, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 42^{quater}, § 4, 4°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 11 van diezelfde wet van 15 december 1980, zoals het van toepassing was op het ogenblik van de bestreden handeling, de artikelen 10, 11, 22 en 191 van de Grondwet en/of de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in die zin dat de echtgenoot of de partner, onderdaan van een derde land, die een recht heeft genoten op gezinshereniging met een onderdaan van een derde land die tot het verblijf in België is toegelaten of gemachtigd, en die het slachtoffer is van huiselijk geweld, wanneer de gezamenlijke vestiging zou zijn beëindigd, zijn verblijfsrecht kan behouden op beslissing van de minister, zelfs indien niet meer wordt voldaan aan de verblijfsvoorwaarden (artikel 11, laatste lid, van de wet van 15 december 1980), terwijl de echtgenoot of partner, onderdaan van een derde land, van een Europese burger of van een Belgische burger die een recht heeft genoten op de gezinshereniging met een Europese onderdaan of met een Belgische burger, en die het slachtoffer van huiselijk geweld is, wanneer de gezamenlijke vestiging is beëindigd en naast het bewijs van het huiselijk geweld, moet aantonen dat hij werknemer of zelfstandige in België is of dat hij over voldoende bestaansmiddelen beschikt, zoals bedoeld in artikel 40, § 4, tweede lid, voor hemzelf en voor zijn familieleden, om te voorkomen dat hij tijdens zijn verblijf ten laste komt van het socialebijstandstelsel van het Rijk, alsook over een ziektekostenverzekering die alle risico's in het Rijk dekt, of dat hij lid is van een reeds in het Rijk gevormde familie van een persoon die aan die voorwaarden voldoet (artikel 42^{quater}, § 4, 4°, van de wet van 15 december 1980), zodat die laatstgenoemde zonder objectieve, redelijke noch evenredige verantwoording anders wordt behandeld ? ».

Memories zijn ingediend door :

- F. E.Y., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Philippe, advocaat bij de balie te Brussel;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Motulsky, advocaat bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 20 mei 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en E. De Groot te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 10 juni 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 10 juni 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Op 2 september 2008 huwt de verzoekster voor de verwijzende rechter, van Marokkaanse nationaliteit, met een Belg in Marokko. Op 27 november 2009 wordt haar visumaanvraag met het oog op een gezinshereniging aanvaard. De verzoekster voor de verwijzende rechter verklaart in België te zijn aangekomen op 22 december 2009. Op 30 september 2010 dient zij klacht in tegen haar echtgenoot wegens huiselijk geweld. Op 6 oktober 2010 dient haar echtgenoot klacht in teneinde een schijnhuwelijk aan te klagen. Op 27 november 2010 stelt de politie een verslag op over hun gezamenlijke vestiging.

Op 23 februari 2011 neemt de staatssecretaris voor Asiel en Migratie een beslissing die een einde maakt aan het verblijfsrecht van de verzoekster voor de verwijzende rechter, met het bevel het grondgebied te verlaten omdat, enerzijds, uit het verslag van de politie van 27 november 2010 voortvloeit dat de gezinskern onbestaande is en, anderzijds, om de uitzonderingen bepaald in artikel 42^{quater}, § 4, van de wet van 15 december 1980 « betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » te kunnen genieten, de betrokkene niet alleen het bewijs moet leveren van het huiselijk geweld dat hij heeft geleden, hetgeen te dezen het geval is, maar ook moet aantonen dat hij is aangesloten bij een ziekteverzekering die alle risico's in België dekt en dat hij beschikt over voldoende eigen bestaansmiddelen om te voorkomen dat hij ten laste komt van het sociaalebijsstandsstelsel in België, hetgeen te dezen niet het geval is.

De verzoekster voor de verwijzende rechter voert aan dat de minister in het bijzonder rekening moet houden met de situatie van de vreemdeling, familielid van een niet-Europees onderdaan, die een verblijfstitel heeft verkregen op grond van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 en niet langer voldoet aan de voorwaarden van zijn verblijfsrecht, wanneer hij het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld. Zij stelt vast dat de door de in het geding zijnde bepaling opgelegde voorwaarden strenger zijn, zonder dat een objectieve en redelijke verantwoording voor dat verschil in behandeling blijkt te bestaan. Zij wijst daarnaast erop dat de in het geding zijnde bepaling afbreuk doet aan haar privé- en gezinsleven, vermits haar is bevolen het grondgebied te verlaten wegens het in die bepaling vervatte verschil in behandeling.

De verwijzende rechter is van mening dat de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag dient te worden gesteld.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De verzoekende partij voor de verwijzende rechter voert aan dat de wetgever, door de artikelen 11 en 42^{quater}, § 4, 4°, van de voormelde wet van 15 december 1980 aan te nemen, het verblijfsrecht heeft willen beschermen van de persoon die, als verkrijger van het recht op gezinshereniging en als slachtoffer van huiselijk geweld, ertoe wordt verplicht niet langer samen te leven met de gezinshereniger. Zij merkt overigens op dat die twee bepalingen de omzetting vormen van respectievelijk artikel 15, lid 3, van de richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging en artikel 13, c), van de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden.

Die partij onderstreept dat, op grond van artikel 11 van de in het geding zijnde wet, wanneer een niet-Europese vreemdeling op grond van artikel 10 van diezelfde wet een verblijfsrecht verkrijgt wegens een gezinshereniging met een niet-Europese vreemdeling, de minister in het bijzonder rekening moet houden met de situatie van die persoon, wanneer die het slachtoffer is van geweld in zijn familie, terwijl de in het geding zijnde bepaling striktere voorwaarden oplegt voor het behoud van het verblijf van de niet-Europese vreemdeling, die een recht van verblijf heeft genoten op grond van een gezinshereniging met een Belg of een Europese

vreemdeling en die huiselijk geweld ondergaat. Zij merkt immers op dat het slachtoffer van huiselijk geweld, om zijn recht van verblijf te kunnen behouden, niet alleen moet aantonen dat het zich bevindt in een schrijnende situatie, maar ook dat het werkt en beschikt over voldoende bestaansmiddelen voor zichzelf en de leden van zijn familie, alsook over een ziekteverzekering die alle risico's in België dekt, of dat het lid is van een reeds in België gevormde familie van een persoon die aan die voorwaarden voldoet.

A.1.2. De verzoekende partij voor de verwijzende rechter is van mening dat het nochtans gaat om twee situaties die volkomen vergelijkbaar zijn, vermits het in beide gevallen erom gaat het verblijfsrecht te behouden van een vreemdeling die ertoe gemachtigd is op het grondgebied te verblijven wegens een gezinshereniging en die huiselijk geweld heeft ondergaan.

Zij merkt voorts op dat artikel 42^{quater} van de in het geding zijnde wet afwijkt van de algemene bepalingen van titel I van die wet - waartoe artikel 11 behoort - en wordt verondersteld een gunstigere regeling in te voeren.

A.1.3. Diezelfde partij onderstreept voorts dat het in het geding zijnde verschil in behandeling uitsluitend berust op de nationaliteit van de gezinshereniger, die moet worden beschouwd als een « verdacht » criterium, temeer daar het gaat om een omgekeerde discriminatie. Zij onderstreept dat alleen zeer sterke overwegingen bijgevolg het in het geding zijnde verschil in behandeling kunnen verantwoorden. Volgens haar dient echter niet te worden voorzien in onderscheiden voorwaarden voor het behoud van het verblijfsrecht, aangezien het doel van de wetgever in beide gevallen erin bestaat het familielid dat het slachtoffer is van huiselijk geweld, te beschermen. Voorts wijst zij erop dat het criterium van de nationaliteit het niet mogelijk maakt een gelijke bescherming te bieden aan de persoon die het slachtoffer is van huiselijk geweld.

De verzoekende partij voor de verwijzende rechter herinnert eraan dat het Hof, in zijn arrest nr. 12/2011, de omgekeerde discriminatie ten koste van de Belgen ongeldig heeft verklaard en is van mening dat te dezen eveneens de rechten van de Belgische en Europese burgers ten aanzien van de gezinshereniging van de leden van hun familie, onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie, naar boven toe en op parallelle wijze dienen te worden gelijkgeschakeld.

A.1.4. De verzoekende partij voor de verwijzende rechter merkt ook op dat de maatregel het niet mogelijk maakt het doel te bereiken dat erin bestaat de vreemdeling, slachtoffer van huiselijk geweld, te beschermen, vermits die persoon in de praktijk vaak ertoe verplicht zal zijn zijn woning niet te verlaten uit vrees zijn verblijfsrecht te verliezen, waardoor hij niet in staat zal zijn voldoende bestaansmiddelen te hebben. Zij is van mening dat die voorwaarde volkomen onevenredig is met het nagestreefde doel. Zij meent dat het eisen van het bewijs van voldoende bestaansmiddelen zodra het samenleven ophoudt voor een persoon die de gezinswoning heeft verlaten, als gevolg van huiselijk geweld dat hij er onderging, en die bijgevolg zijn leven opnieuw moet opbouwen, geen redelijke regeling is. De verzoekende partij voor de verwijzende rechter is ook van mening dat er talrijke maatregelen bestaan die een minder grote aantasting inhouden.

A.1.5. Diezelfde partij wijst voorts op het feit dat het in het geding zijnde verschil in behandeling gevolgen heeft voor het recht op het privé- en gezinsleven van de persoon die de gezinshereniging heeft genoten alvorens het slachtoffer te zijn van huiselijk geweld.

A.2.1. De Belgische Staat is inleidend van mening dat, in zoverre de vraag betrekking heeft op een verschil in behandeling onder vreemdelingen, artikel 191 van de Grondwet niet in aanmerking dient te worden genomen.

A.2.2. Diezelfde partij merkt vervolgens op dat de wetgever, na de werkelijkheid van de hergroeperingsmotieven te hebben gecontroleerd, de latere integratie mogelijk wil maken van de familieleden van de niet-Europese vreemdeling, los van de redenen voor hun aankomst, en bijgevolg ongeacht de staat van de band van aanverwantschap.

Zij onderstreept dat de wetgever om die reden voorziet in de toekenning van een machtiging tot verblijf voor een duur van een jaar, hernieuwbaar onder voorwaarden, en, na een termijn van drie jaar, in de toekenning van een onbeperkte machtiging tot verblijf, en dat gedurende de eerste periode van machtiging tot verblijf het behoud van het verblijf afhankelijk is van het bestaan van een werkelijk gezinsleven, dat regelmatig kan worden gecontroleerd. De Belgische Staat merkt evenwel op dat, indien wordt vastgesteld dat er geen huwelijksleven meer is, de overheid, met het oog op het behoud van het verblijfsrecht, rekening houdt met elke « bijzonder

schrijnende situatie », alsook met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de persoon en de duur van zijn verblijf in de lidstaat, en met het bestaan van familie-, culturele of sociale banden in zijn land van herkomst.

Diezelfde partij merkt aldus op dat artikel 11, § 2, van de in het geding zijnde wet een discretionaire bevoegdheid invoert tot het machtigen van het verblijf om opportuniteitsredenen, die verbonden zijn met de bijzondere omstandigheden van de zaak en niet voortvloeien uit de gezinshereniging *stricto sensu*, hetgeen een afwijking vormt van het beginsel volgens hetwelk het verblijfsrecht verbonden is met het werkelijke karakter van het gezinsleven. Zij verwijst in dat opzicht naar het arrest nr. 121/2013.

A.2.3. De Belgische Staat leidt uit de artikelen 13 en 14 van de voormelde richtlijn 2004/38/EG, omgezet door de in het geding zijnde bepaling, af dat het familielid van een Europese burger, in dezelfde zin als de burger van de Unie zelf, een recht geniet op het behoud van zijn verblijfsrecht indien hij voldoet aan de voorwaarden, met inbegrip van die welke zijn bepaald in artikel 13 van de richtlijn. Hij wijst erop dat het niet erom gaat de integratie van het familielid te bevorderen, maar hem een juridische bescherming te bieden in geval van overlijden van de burger van de Unie, van scheiding, van ontbinding van het huwelijk of van beëindiging van het geregistreerd partnerschap, en dat in dat geval geen sprake meer is van een discretionaire bevoegdheid tot het machtigen van het verblijf om afwijkende redenen.

De Belgische Staat onderstreept aldus dat de in het geding zijnde bepaling een recht op het behoud van het verblijf invoert en een gebonden bevoegdheid oplegt aan de verantwoordelijke overheid. Hij merkt evenwel op dat dat recht op het behoud van het verblijf is onderworpen aan twee voorwaarden : enerzijds het bewijs van de voortzetting van het samenleven of het aanvoeren van een bijzonder schrijnende situatie die niet verenigbaar is met het samenleven; anderzijds, zolang de betrokken persoon niet het duurzame verblijfsrecht heeft verworven, het bewijs dat hij niet riskeert een onredelijke last te vormen voor het socialebijstandsstelsel van het gastland, waarbij die voorwaarde uitdrukkelijk is bepaald in de artikelen 7, lid 2, 13, lid 2, tweede alinea, en 14, lid 2, eerste alinea, van de richtlijn 2004/38/EG en tegemoetkomt aan de 16de overweging ervan. Die partij herinnert in dat verband eraan dat het niet aan de wetgever staat om af te wijken van de voorschriften van een richtlijn.

Diezelfde partij wijst erop dat hetzelfde systeem is vastgesteld in artikel 42ter van de in het geding zijnde wet, wanneer een einde wordt gemaakt aan het verblijfsrecht van een Europese vreemdeling, familielid van een andere burger van de Unie, zodat het ingevoerde systeem ertoe strekt de familieleden op gelijke wijze te behandelen, ongeacht of zij al dan niet Europese burgers zijn.

A.2.4. De Belgische Staat is van mening dat de in het geding zijnde situaties niet vergelijkbaar zijn in rechte, vermits zij vallen onder onderscheiden juridische stelsels, waarbij de Europese richtlijnen die in het geding zijn, beantwoorden aan specifieke, niet-vergelijkbare doelstellingen. Hij merkt aldus op dat de voormelde richtlijn 2004/38/EG tot doel heeft de uitoefening te vergemakkelijken van de rechten die voortvloeien uit het vrije verkeer en het beginsel van het burgerschap van de Unie, terwijl de voormelde richtlijn 2003/86/EG een billijke behandeling wil verzekeren voor de onderdanen van derde landen die legaal verblijven op het grondgebied van de lidstaten, waarbij de gezinshereniging wordt beschouwd als een noodzakelijk middel om het gezinsleven mogelijk te maken.

A.2.5. In ondergeschikte orde voert de Belgische Staat aan dat het in het geding zijnde onderscheid steunt op het objectieve en relevante criterium van de rechtsorde waaraan die situaties zijn verbonden en verwijst hij naar het arrest nr. 46/2006 van het Hof.

Hij onderstreept overigens dat dat verschil in behandeling geen onevenredige gevolgen heeft, vermits de vreemdelingen, die vallen onder het toepassingsgebied van de in het geding zijnde bepaling, een recht genieten op het behoud van hun verblijf, terwijl het verblijfsrecht van de vreemdelingen, die vallen onder artikel 11 van de in het geding zijnde wet, onderworpen is aan de discretionaire beoordeling van de verantwoordelijke overheid.

Hij onderstreept voorts dat, in zoverre het in het geding zijnde verschil in behandeling voortvloeit uit de adequate omzetting van richtlijnen, het uitsluitend aan het Hof van Justitie van de Europese Unie staat om de samenhang ervan te onderzoeken. Hij is van oordeel dat, indien enige onevenredigheid zou moeten worden vastgesteld, die alleen zou kunnen voortvloeien uit een nalatigheid bij de opstelling van artikel 11 van de in het geding zijnde wet en bijgevolg uit een discriminatie die voortspruit uit de Europese richtlijnen die de inhoud ervan hebben bepaald.

A.2.6. De Belgische Staat is ten slotte van mening dat geen andere beoordeling moet worden geformuleerd in het licht van artikel 22 van de Grondwet en de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- B -

B.1.1. Zoals het van toepassing is op het voor de verwijzende rechter hangende geschil bepaalt artikel 42^{quater} van de wet van 15 december 1980 « betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » :

« § 1. Er kan gedurende de eerste twee jaar van hun verblijf in de hoedanigheid van familielid van de burger van de Unie een einde gesteld worden aan het verblijfsrecht van de familieleden van een burger van de Unie die zelf geen burger van de Unie zijn, door de minister of zijn gemachtigde in de volgende gevallen :

1° er wordt, op basis van artikel 42bis, § 1, een einde gesteld aan het verblijfsrecht van de burger van de Unie die zij begeleid of vervoegd hebben;

2° de burger van de Unie die zij begeleid of vervoegd hebben, vertrekt uit het Rijk;

3° de burger van de Unie die zij begeleid of vervoegd hebben, overlijdt;

4° het huwelijk met de burger van de Unie die zij begeleid of vervoegd hebben, wordt ontbonden of nietig verklaard, het geregistreerd partnerschap dat aangegaan werd, zoals bedoeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° of 2°, wordt beëindigd, of er is geen gezamenlijke vestiging meer;

5° de familieleden van een burger van de Unie, bedoeld in artikel 40, § 4, eerste lid, 2° of 3°, vormen een onredelijke belasting voor het sociale bijstandstelsel van het Rijk.

In de loop van het derde jaar van hun verblijf als familielid van de burger van de Unie, vermeld in artikel 40, § 4, eerste lid, 1° en 2°, volstaat de motivering, gebaseerd op een in het eerste lid bedoeld element, enkel indien zij aangevuld wordt met elementen die wijzen op een schijnsituatie. Hetzelfde geldt voor familieleden van de burger van de Unie, bedoeld in artikel 40, § 4, eerste lid, 3°, in de loop van het derde tot het vijfde jaar van hun verblijf.

§ 2. De in § 1, eerste lid, 2° en 3°, bedoelde gevallen zijn niet van toepassing op kinderen van de burger van de Unie die in het Rijk verblijven en aan een onderwijsinstelling zijn ingeschreven alsmede op de ouder die de bewaring heeft van de kinderen, dit tot hun studie voltooid is.

§ 3. Het in § 1, eerste lid, 3°, bedoelde geval is niet van toepassing op de familieleden die ten minste één jaar in het Rijk verbleven hebben in de hoedanigheid van een familielid van de burger van de Unie, en voor zover betrokkenen aantonen werknemer of zelfstandige te zijn in België, of voor zichzelf en hun familieleden te beschikken over voldoende

bestaansmiddelen zoals bedoeld in artikel 40, § 4, tweede lid, om te voorkomen dat zij tijdens hun verblijf ten laste vallen van het sociale bijstandstelsel van het Rijk en te beschikken over een ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt, of lid te zijn van een in het Rijk gevormde familie van een persoon die aan deze voorwaarden voldoet.

§ 4. Onder voorbehoud van het bepaalde in § 5 is het in § 1, eerste lid, 4°, bedoelde geval niet van toepassing indien :

1° hetzij het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke vestiging bij de aanvang van de gerechtelijke procedure tot ontbinding of nietigverklaring van het huwelijk of bij de beëindiging van het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke vestiging, ten minste drie jaar heeft geduurd, waarvan minstens één jaar in het Rijk;

2° hetzij het recht van bewaring van de kinderen van de burger van de Unie, die in het Rijk verblijven, bij overeenkomst tussen de echtgenoten of de partners, bedoeld in artikel 40*bis*, § 2, eerste lid, 1° of 2°, dan wel bij gerechtelijke beslissing is toegewezen aan de echtgenoot of partner die geen burger van de Unie is;

3° hetzij het omgangsrecht met een minderjarig kind, bij overeenkomst tussen de echtgenoten of partners als bedoeld in artikel 40*bis*, § 2, eerste lid, 1° of 2°, dan wel bij gerechtelijke beslissing is toegewezen aan de echtgenoot of partner, bedoeld in artikel 40*bis*, § 2, eerste lid, 1° en 2°, die geen burger van de Unie is en de rechter heeft bepaald dat dit recht van bewaring moet uitgeoefend worden in het Rijk en dit zolang het nodig is;

4° hetzij bijzonder schrijnende situaties dit rechtvaardigen, bijvoorbeeld indien het familielid tijdens het huwelijk of het geregistreerd partnerschap als bedoeld in artikel 40*bis*, § 2, eerste lid, 1° en 2°, het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld;

en voor zover betrokkenen aantonen werknemer of zelfstandige te zijn in België, of voor zichzelf en hun familieleden te beschikken over voldoende bestaansmiddelen, bedoeld in artikel 40, § 4, tweede lid, om te voorkomen dat zij tijdens hun verblijf ten laste vallen van het sociale bijstandstelsel van het Rijk en beschikken over een ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt, of lid zijn van een in het Rijk gevormde familie van een persoon die aan deze voorwaarden voldoet.

§ 5. De minister of zijn gemachtigde kan zonodig controleren of aan de naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van het verblijfsrecht is voldaan ».

B.1.2. Die bepaling is van toepassing op de vreemdelingen, familieleden van een Belg die zij begeleiden of bij wie zij zich voegen, op grond van artikel 40*ter* van de in het geding zijnde wet.

B.1.3. Op het ogenblik van het aannemen van de voor de verwijzende rechter bestreden beslissing bepaalde artikel 11 van dezelfde wet :

« § 1. De minister of zijn gemachtigde kan beslissen dat de vreemdeling die verklaart dat hij zich in één der in artikel 10 voorziene gevallen bevindt, in één van de volgende gevallen niet het recht heeft het Rijk binnen te komen of in het Rijk te verblijven :

1° de vreemdeling voldoet niet of niet meer aan één van de voorwaarden van artikel 10;

2° de vreemdeling en de vreemdeling die vervoegd wordt, onderhouden niet of niet meer een werkelijk huwelijks- of gezinsleven;

3° met uitzondering van afwijkingen, die worden voorzien door een internationaal verdrag, bevindt de vreemdeling zich in één der gevallen voorzien in artikel 3, 5° tot 8°, of hij lijdt aan één van de ziekten die een gevaar voor de volksgezondheid kunnen opleveren en die worden opgesomd in de bijlage aan deze wet;

4° de vreemdeling heeft valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt, of heeft fraude gepleegd of onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest om te worden toegelaten tot een verblijf, of het staat vast dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven.

In het geval van de familieleden van een erkende vluchteling, met wie de bloed- of aanverwantschapsbanden al bestonden vóór hij het Rijk betrad, mag de beslissing niet uitsluitend worden gebaseerd op het ontbreken van de officiële documenten die de bloed- of aanverwantschapsbanden aantonen, overeenkomstig artikel 30 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht of de internationale overeenkomsten betreffende dezelfde materie.

In voorkomend geval vermeldt de beslissing de bepaling van artikel 3 die werd toegepast.

§ 2. De minister of zijn gemachtigde kan beslissen dat de vreemdeling die op grond van artikel 10 toegelaten werd tot een verblijf in het Rijk in één van de volgende gevallen niet meer het recht heeft om in het Rijk te verblijven :

1° de vreemdeling voldoet niet meer aan één van de voorwaarden van artikel 10;

2° de vreemdeling en de vreemdeling die vervoegd werd, onderhouden niet of niet meer een werkelijk huwelijks- of gezinsleven;

3° de vreemdeling, die toegelaten werd tot een verblijf in het Rijk in de hoedanigheid van geregistreerde partner op grond van artikel 10, § 1, 4° of 5°, of de vreemdeling die vervoegd werd, is in het huwelijk getreden of heeft een duurzame relatie met een andere persoon;

4° de vreemdeling heeft valse of misleidende informatie of valse of vervalste documenten gebruikt, of heeft fraude gepleegd of onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest voor de erkenning van het recht op verblijf, of het staat vast dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie uitsluitend afgesloten werden opdat de betrokken vreemdeling het Rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven.

De op het punt 1°, 2° of 3° gebaseerde beslissing mag enkel getroffen worden gedurende de periode waarin de vreemdeling toegelaten is tot een verblijf voor beperkte duur. In dit verband vormen de redenen vermeld in het punt 1°, 2° of 3° een voldoende motivering gedurende de eerste twee jaren na de afgifte van de verblijfstitel of, in de gevallen bedoeld in artikel 12*bis*, §§ 3 of 4, na de afgifte van het document dat bewijst dat de aanvraag werd ingediend. In de loop van het derde jaar na de afgifte van de verblijfstitel of in de gevallen bedoeld in artikel 12*bis*, §§ 3 of 4, na de afgifte van het document dat bewijst dat de aanvraag werd ingediend, volstaat deze motivering enkel indien zij aangevuld wordt met elementen die wijzen op een schijnsituatie.

De minister of diens gemachtigde kan met het oog op een verlenging of vernieuwing van de verblijfstitel, controles verrichten of laten verrichten om na te gaan of de vreemdeling voldoet aan de voorwaarden van artikel 10. Hij kan op elk moment specifieke controles verrichten of laten verrichten in geval van gegronde vermoedens van fraude of dat het huwelijk, het partnerschap of de adoptie tot stand is gekomen om voor de betrokken persoon toegang tot of verblijf in het Rijk te bekomen.

De minister of zijn gemachtigde houdt in het bijzonder rekening met de situatie van personen die het slachtoffer zijn van geweld in de familie, die het huishouden verlaten hebben en bescherming nodig hebben. In deze gevallen zal hij de betrokken persoon op de hoogte brengen van zijn beslissing om geen einde te stellen aan zijn verblijf, op basis van het eerste lid, 1°, 2° of 3° ».

B.2.1. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt aan het Hof een vraag over de bestaanbaarheid van artikel 42*quater*, § 4, 4°, van de in het geding zijnde wet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 11 van diezelfde wet, met de artikelen 10, 11, 22 en 191 van de Grondwet, alsook in voorkomend geval met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in die interpretatie dat de echtgenoot of de partner, niet-Europese vreemdeling, die het recht op gezinshereniging met een andere niet-Europese vreemdeling heeft genoten en het slachtoffer is van huiselijk geweld, op grond van artikel 11 van de in het geding zijnde wet zijn verblijfsrecht kan behouden, ondanks de beëindiging van de gezamenlijke vestiging en zelfs indien niet meer wordt voldaan aan de verblijfsvoorwaarden, terwijl de echtgenoot of de partner, niet-Europese vreemdeling, die het recht op gezinshereniging met een Belg of een Europese vreemdeling heeft genoten en het slachtoffer is van huiselijk geweld, om het behoud van zijn verblijfsrecht in geval van beëindiging van de gezamenlijke vestiging te genieten, moet voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 42*quater*, § 4, laatste lid.

B.2.2. Het is in die interpretatie dat het Hof de prejudiciële vraag beantwoordt, vraag die uitsluitend betrekking heeft op paragraaf 4 van artikel 42*quater* van de in het geding zijnde wet.

B.2.3. Het voor de verwijzende rechter hangende geschil betreft de echtgenote van een Belg. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die hypothese.

B.3.1. Artikel 191 van de Grondwet bepaalt :

« Iedere vreemdeling die zich op het grondgebied van België bevindt, geniet de bescherming verleend aan personen en aan goederen, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen ».

Artikel 191 van de Grondwet kan enkel zijn geschonden in zoverre de in het geding zijnde bepaling een verschil in behandeling instelt tussen bepaalde vreemdelingen en de Belgen. Vermits de in het geding zijnde bepaling een verschil in behandeling instelt tussen twee categorieën van vreemdelingen, kan enkel de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet worden aangevoerd.

B.3.2. In zoverre de prejudiciële vraag de schending van artikel 191 van de Grondwet aanvoert, is zij niet ontvankelijk.

B.4. Het Hof is overigens niet bevoegd om rechtstreeks toe te zien op de bestaanbaarheid van een wetsbepaling met de bepalingen van internationaal recht, zoals de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Het houdt niettemin rekening met die bepalingen bij het toetsen van een wetsbepaling aan de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet.

B.5.1. Op grond van de in het geding zijnde bepaling kan de bevoegde minister of zijn gemachtigde een einde maken aan het verblijfsrecht van de onderdaan van een Staat die geen lid is van de Europese Unie, die ertoe gemachtigd is op het grondgebied te verblijven als echtgenoot van een Belg, wanneer, in de loop van de eerste twee jaren, de gezamenlijke vestiging wordt beëindigd. De bevoegde minister of zijn gemachtigde kan dit evenwel niet wanneer de betrokken vreemdeling het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld en wanneer hij werkt of een ziekteverzekering geniet die alle risico's in België dekt en hij beschikt over voldoende bestaansmiddelen voor hem en zijn familieleden teneinde geen last

te worden voor het socialebijstandsstelsel in België of wanneer hij lid is van een reeds in België gevormde familie van een persoon die aan die voorwaarden voldoet.

B.5.2. Hieruit vloeit voort dat de niet-Europese vreemdeling die niet langer samenwoont met zijn Belgische echtgenoot wegens het huiselijk geweld dat hij heeft ondergaan, doordat hij niet meer beantwoordt aan de voormelde voorwaarden, niet beschikt over een recht op het behoud van zijn verblijf, dat tegenstelbaar is aan de bevoegde overheid. Hij verliest evenwel niet automatisch zijn verblijfsrecht. Het staat immers aan de bevoegde minister of aan zijn gemachtigde om te bepalen of onder dergelijke voorwaarden een einde moet worden gemaakt aan het verblijfsrecht van de betrokkene.

Zoals in de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde bepaling wordt opgemerkt, somt paragraaf 1 van artikel 42^{quater} « de gevallen op waarin in principe een einde kan worden gemaakt aan het verblijf » van de familieleden van een Europese burger, onderdanen van een Staat die geen lid is van de Unie, waarbij die bepaling « de minister of diens gemachtigde [toestaat] » om zulks te doen wanneer het familielid van de Europese burger « niet meer voldoet aan de voorwaarden die gesteld zijn aan zijn verblijf, in overeenstemming met de bepalingen van de richtlijn [2004/38/EG] » (*Parl. St.*, Kamer, 2006-2007, DOC 51-2845/001, pp. 53-54).

B.5.3. Door aan de minister of zijn gemachtigde een beoordelingsbevoegdheid te geven, laat de wetgever hem niet toe die op een willekeurige wijze of met overtreding van de grondwettelijke regels uit te oefenen.

De bevoegde minister of zijn gemachtigde beschikt ter zake over een discretionaire bevoegdheid, bij de uitoefening waarvan hij rekening moet houden met alle elementen die hem ter kennis zijn gebracht en met name met de redenen waarom de in het geding zijnde vreemdeling ertoe is gebracht een einde te maken aan de gezamenlijke vestiging met zijn Belgische echtgenoot. In dat opzicht zal de bevoegde minister of zijn gemachtigde ertoe worden gebracht rekening te houden met het huiselijk geweld dat de betrokken vreemdeling heeft geleden, op dezelfde wijze als hij daarmee rekening houdt op grond van artikel 11 van de in het geding zijnde wet.

B.5.4. Hieruit vloeit voort dat het in de prejudiciële vraag aangevoerde verschil in behandeling niet bestaat.

B.6. De in het geding zijnde bepaling is niet onbestaanbaar met artikel 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, om de enige reden, vermeld in de verwijzingsbeslissing, dat de toepassing ervan ertoe kan leiden dat een einde wordt gemaakt aan het verblijfsrecht van de betrokken vreemdeling.

Het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven houdt immers geen algemene verplichting in om een verblijfsrecht toe te kennen aan een vreemdeling die met een Belg is gehuwd (zie EHRM, grote kamer, 3 oktober 2014, *Jeunesse t. Nederland*, § 107) en belet niet dat de gezinshereniging aan voorwaarden wordt onderworpen.

Gelet op hetgeen is vermeld in B.5.3, is de inmenging in het privé- en gezinsleven van de vreemdeling, die gehuwd is met een Belg en het slachtoffer is van huiselijk geweld, inmenging die voortvloeit uit de in het geding zijnde bepaling, redelijk verantwoord. De bevoegde minister of zijn gemachtigde zal immers ook rekening moeten houden met de mogelijke impact van een beslissing waarbij die vreemdeling zijn verblijfsrecht wordt ontnomen, op zijn privéleven of zijn gezinsleven bij de uitoefening van de discretionaire bevoegdheid die hem is toegekend bij artikel 42^{quater}, § 1, van de in het geding zijnde wet.

B.7. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 42^{quater}, § 4, 4°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 11 van dezelfde wet, schendt niet de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 september 2015.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels